

Minne af Operan
Ann Mari's
uppförande i Åbo
våren 1897.

Till

Fruken Aina Holm
("Martha")

Högskolestyrelsen och tackfäst

af

Författaren.

Der tadelloren, ansejereichneten
Martha mit herzlichstem Danke

Josef Eibenschütz.

ANNMARI
MUSIKEN
HAGFERS

Ann Mari.

Opera i 4 akt.

af

Joh. Frid. Hagfers.

Musiken

af

José Eibenschütz.

Ann Mari

Ann Mari

Ann Mari

Ann Mari

Ann Mari

ABO,

Åbo Tidnings Tryckeri-Aktioblag,

1897.

Personerna:

Ann Mari . . . . . sopran.
 Martha, rik enka, hemmes moder . . . . . alt.
 Erik, korporal . . . . . tenor.
 Adrian, rik arrendator . . . . . bas.
 Karin, Ann Maris väninna . . . . . sopran.
 Färm . . . . . baryton.
 Soldater
 Landtfolk af båda könen.

Händelsen föregår i Österbotten en söndardag i slutet af juli 1808, någon tid efter slaget vid Lappo.

Scenen föreställer en festsmyckad gårdsplan. Till vänster ingången till boningshuset; i fönsten ett staket med grind; till höger träd och buskar. I förgrunden är ränster ett bord framför en bänk.

Vid ridans uppgång äro Karin och några andra flickor sysselsatta med slutförandet af platsens smyckande med guirlander och blommor.

Scen I.

Karin och andra landtflickor.

Landtflickornas kör:

Och nu är gården smyckad
Med blommor och med blad!
Vår fest skall blifva lyckad,
Vår dag skall blifva glad!

Karin:

Ja "glad" — så säga vi;
Men tro mig det ändå:
För stackars Ann Mari
Skall ej det blifva så!

Flickorna:

För „stackars Ann Mari“!
Hvad är det för ett tal!
Hon må väl lycklig bli,
Som gör ett sådant val;
Som får till äkta man,
Den rike Adrian!

Karin:

Jag vill för er förtälja,
Hvad ej I veten äro:
Hon har ej själt fött välja
Ät sig sitt hjärtas vän!
Ung Erik, som I känna,
Han som i kriget gick,
Han var den rätte vännen,
Som hennes hjärta fick!

Men modern från sig stötte
Den ringa hyddans son,
Hans anbud hon bemötte
Med stolt förakt och hån:
I rikedom blott, hon tänkar,
Kan mänskan lycklig bli:
Blott ät en rik hon skänker
Sin rika Ann Mari!

Det kostat förelöder
För stackars Ann Mari:
Ät maktspråk ät sin moder
Hon Adrians måst bli.

Dock aldrig här i tiden
Med henne så det gått,
Om Erik uti striden
Ej hjältedöden fått!

Ty när det ryktet hunnit
Hit till vår tysta trakt,
Ät Erik döden tunnigt,
Bröts hennes motstånd's makt:
Ät Adrian hon gifver
Sitt „ja“ på denna dag;
Förlofningsfest här blifver
Med tröjd i festligt lag!

Flickorna:

Ja, tröjd i festligt lag
Skall rådande här bli,
Men på sin gladjedag
Ej glädes Ann Mari,
Den stackars Ann Mari! — —

Karin:

Tyst, tyst; hon synes komma där!
Vi draga oss ät sidan här,
Ät hon en stund ännu må ensam vara,
Tills här hon möter sina gästers skara!

Flickorna:

Den stackars Ann Mari!
(De draga sig ät sidan.)

— x —
Scen 2.

Ann Mari.

Ann Mari.

Mitt barndomshem, där förr jag lycklig var,
Men där jag mer ej någon glädje har.
I dag med blomsterkransar skönt man sirat:
Med fröjd nu firas min förlofningsfest,
Men ack, för mig ändå det varit bäst,
Om min begrafning man i stället sirat!
Jordlivets fröjder jag ej mer vet al,
Sen Erik baddats i en okänd graf,
Och jag ej ons den käre får begråta!
Hans minne blir för mig min enda tröst! —
Du röda ros, som hvilat vid mitt bröst,
Mitt bröst med alla sina tankar tunga,
Du minnar mig så mäktigt om den sång,
Som han, den käre, diktade engång —
Den sången vill jag ofta, ofta sjunga!

*En vildros så jager uppmanat har
Allt uppå så grönta en ängd,
Den rosen den allra skönste var
Bland doftande blommors mängd!*

*Då kom där en vandrande ungersven,
Den strålände rosen han såg;
Och aldrig, ja aldrig i tiden sen
Den blomman har gått ur hans häg!*

*Hur gärna den rosen han brötit då
Och gömt henne ljusst vid sin bärm!*

*Men ack, han ej vågade göra så,
När så ringa han var och så arm!*

*O, hade som ringaste massa blott
Han varit den vildrosen när,
Eller om han som solstråle kyssa fött
Duggtären ur kalken så skär!*

*Men ack, blott en vandrande ungersven
Och så fattig och ringa han är!
Men rosen den fagra han minnes än,
Dess bild i sitt hjärta han bär!
(Sätter sig på bänken vid bordet. Lutar hufvudet mot
händerna.)*

Scen 3.

Ann Mari, Martha och Adrian.

Adrian:

(inträdande jämt Martha genom dörren från vänster)

God morgon, hilda hufva,
Du rara turturdufva!

Ann Mari:

(tjener)

Adrian:

(till Martha)

Festens dag är inne,
Men vid festligt sinne

Ann Mari ej är,
Fast hon festdräkt bär!

Martha:

Festens dag är inne:
Flickors dårskapssinne
Ej du tänke på!
Din hon är ändå!

Adrian:

(afskedes)

Jä, min hon är, och jag till målet humin!
En seger skon i denna strid jag vunnit!
Vår lögn om Eriks död vi väl uppfunnit!

(till Ann Mari)

Skön Ann Mari,
Tag fatt uti
Din lefnads största lycka!

Martha:

Min Ann Mari,
Snart skola vi
Till lycklig brud dig smycka!

Ann Mari:

(afskedes)

För Ann Mari
Är ren förbi
All lifvets fröjd och lycka!

Trio:

Ann Mari: { För Ann Mari
Är ren förbi
All lifvets fröjd och lycka!

Martha: { Min Ann Mari
Snart skola vi
Till lycklig brud dig smycka!

Adrian: { Skön Ann Mari,
Tag fatt uti
Din lefnads största lycka!

Adrian:

Tänk nu ej mera, Ann Mari.
På tid som är förliden!
Låt honom glömd för alltid bli,
Som fallit har i striden,
Ty aldrig mer
Du honom ser
Och ej hans minne fröjd dig ger!

Vet, jag om gods och gårdar vär,
Har nyut i mina fickor,
Och hvorn som helst till vil jag får
At alla vackra flickor!
Men dig ändå
Jag tänker på,
Och dig skall jag till maka få!

I dag är dagen, Ann Mari,
Då inför mänskor alla
Du skall en fager fästnös bli
Och mig din fästman kalla!
På denna dag
Skall du som jag
Blott glädjas uti vänners lag!

Martha:

Ja, bort med sura miner!
Ty glädjens sol nu skiner
Och hon, skall se i dag
Blott glada anletsdrag!

(Till Ann Mari)

Åt Adrian räck handen
Och mot din lyckas le!

Adrian:

(afsides)

I dag vi knyta banden,
Som gumman gull mig se!

Ann Mari:

(röskande Adrian handen)

Min hand min moder skänkt dig,
Men hjertat, som du tänkt dig,
Därmed till gifva få
Ej bartsänkts så andå!

Martha:

Se våra gäster redan
I festtåg komma där!

Ann Mari:

(afsides)

De ana ej den svedan,
Som jag i hjertat bär!
(Gästerna, landtfolk af båda könen, intaga från löjor.)

Scen 4.

De förra. Landtfolk af båda könen.

Kör af landtfolk:

Vi samlats här till kärleksfest
Hos fästparet unga!
För glädjen, som nu här är gäst,
Fly alla sorger tunga! —
Lyckonskände de sälla två,
Som vid hvarandras sida stå,
Vi glada toner sjunga! —
Ja, lyckans sol belysa må
Den väg de båda vandra,
Där ljutt och ledt de dela få
Ömt älskande hvarandra!

Adrian:

Jag tackar Er, god vännar,
För er uppmärksamhet! — —

Martha:

Och nu vi vilja teåda
I högtidsstugan in! . . .
Se så, nu in, jag beder! —
Men fästeparet först!

Adrian:

(till Ann Mari)

Räck mig din hand, du kära! — —
Du tvekar!

Martha:

(steängt)

Ann Mari!

Ann Mari:

(afödes)

Skall jag det kunna bära!
(räcker handen åt Adrian.)

Adrian:

Se så, nu vandra vi!

(Alla gå in i bäningskorset, Adrian och Ann Mari i spöisen.)

Kören:

Ja lyckans sol belysa må
Den väg de båda vandra,
Där ljut och ledt de dela få,
Gut älskande hvarandra!

Intermezzo.

Scen 5.

Erik.

Erik:

(fäktad till tiggare, bärande på ryggen en påse, som innehåller hans kassa.)

Ack, Ann Mari, det är då sant ändå,
Hvad ryktet om dig sagt! Jag såg dig gå
Med den fördömde skurken hand i hand! — —
Vid honom knyts du fast med guldets band!

Mins du den dag,
Då du och jag
Först goda vänner bleivo:
Då våra namn i björkens stam
Ivid hvarann vi skrefvo?

Mins du den dag,
Då du och jag
Vår kärlek först bekände
Och då den första kyssens ödd,
Ljuf våra läppar brände?

Mins du den dag,
Då du och jag
Hvarandra trohet svuro
Och ord om „kärlek, som ej dör“
På våra läppar buru?

Ack nej, ack nej,
 Det har du glömma hunnit!
 Du minnes ej
 Den sälla tid, som svunnit!
 Du minnes ej, att mig du gaf ditt hjärta,
 Du minnes ej, att mig du trohet svor!
 Men jag, jag minns det, fast du ej det tror,
 Jag minns det med en ousäglig smärta!

Alt sen vi skildes, har en dag ej gått,
 Då ej jag tänkt på dig!
 Ack blott för din skull krigarnas tunga lott
 Har blifvit lätt för mig!
 För din skull främst jag stridit som en man;
 På Lappos slätt, när striden hetast brunn,
 Du äldade min häg!
 Nu ödet fört min väg till hemmets trakt,
 Nu står jag här uti din närhet åter!
 Men du lit mig en gränslös smärta bragt:
 Mitt hjärta blöder och mitt öga gråter!
 Din trohet har du svikit, falska mö! — —
 O, hvarför fick jag ej i striden dö! — —

Men blef du icke min ej skall du häller
 Bli hans, som nu invid din sida står!
 Ty gods och lif för honom nu det gäller,
 Och jag från dig den skarcken taga får!

(Går till dörren och ser försiktigt in)

Ja, nu med fröjd i sinne
 Festakken dricken ut!
 Snart är den stunden inne,
 Då glädjen tager slut! — —

Nu komma de
 Hit ut kanske? . . .
 Ja riktigt! Nu det galler!
 En korporal vid Döbelns kär
 Ej nåsin modet faller!

(*Dear sig något åt vänter. Martha, Ann Mari, Adrian
 och gästerna komma ut ur boningshuset.*)

Scen 6.

*Erik, Martha, Ann Mari, Adrian och Landt-
 folk. Senare En yngling.*

Adrian:

Se här vi fått hit till vår fest
 Också en tiggare till gäst! —
 Du okänd är på trakten här,
 Säg hvarifrån du kommen är?

Erik:

Jag är armodets sorgsne son,
 Som hemlös irra får:
 Jag vet ej, hvar jag kommer från,
 Ej häller, hvart jag går!

Adrian:

Ett sällsamt tal! —
 Men lika godt:
 I dag ock skämt jag tål!

Hit en pokal!
Ett rågadt mått!
Drick nu min fastinös skål! —

(En pokal häres fram.)

Räck tiggarn drycken, Ann Mari,
Min lilla hjärtans kär!

(Ann Mari räcker pokalen åt Erik.)

Erik:

Ni sköna brud, skall lycklig bli;
Er skål jag dricker här!

(dricker ur pokalen.)

Och nu ej bättre sätt jag vet
Att visa Er min tacksamhet,
Än att jag sjunger här en sång,
Som jag som barn har lært engång.

Kören:

Låt höra, ja låt höra!
Men glad den vara bör!

Erik:

Jag vill mitt bästa göra,
Att glädjen ej jag stör!

Ballad:

En jungfru så fager på höganloftsbro, —
Den älskog vilja vi berömma! —
En ungersven skänkte sitt hjärta och sin tro —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

De gingo tillsammans i rosendelund —
Den älskog vilja vi berömma! —
„I krig jag bortdrager, nu är vår afskedsstund!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

„Och drager du bort, så förglöm icke mig“ —
Den älskog vilja vi berömma! —
„Jag väntar dig troget, jag sviker aldrig dig!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

Och ungersven drog i den blodiga lek —
Den älskog vilja vi berömma! —
Och tappert han stridde, men jungfrun honom seek!
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

Och ungersven vänder till hemmet igen —
Den älskog vilja vi berömma! —
Han finner, stolta jungfrun hon har en annan vän! —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

Och svennen förbannar sin trolösa mö —
Den älskog vilja vi berömma! —
„Du osäll må lefva och osäll må du dö!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!

(Vid sångens slut häres suck och mummel bland de närvarande samt utrop vädarna som: „Det var inte någon glad visa, det.“ — Erik har under sången förestulet öfververat Ann Mari, som tyssnat med stigaude uppmärksamhet och vid slutet af sångens faller halft afdmal i armarna på Karin och pågen andra i närheten stående väntare.)

*En yngling:**(Kommer inspringande från höger, genom grinden)*

Soldaterna ha kommit till byn, soldaterna
 ha kommit till byn! De komma för en stund
 sedan, och generalen är med! Och de säga,
 att om en stund marschera de vidare!

*(Alla utgecka sin förväntning medels åhördes och utrop,
 Ann Mari hästar sig.)**Adrian:**(till Martha)*

Om Erik där är med,
 Har djävuln stört vår plan!

Martha:

Da får han det besked,
 Som han att få är van!

*Adrian:**(afsidet)*

Men om de nu känna det andra, det
 andra ... !

*Erik:**(afsidet)*

Ben snart du din skurk får till skampålen
 vandra!

*Ann Mari:**(afsidet)*

Ack Erik, Erik är dock ej bland dem!
 Han kommer aldrig, aldrig mera hem!

Kören:

Se där, se där soldater,
 Det här var för oss nytt!

*Erik:**(afsidet)*

De präktiga kamrater
 Min order punkligt lydt! —
 Nu blir här något annat,
 Än menlös älskogsfest! —

Adrian:

Det här är rent förbannadt!
 Nu djävuln är vår gäst!

Scen 7.*De förra. Soldater och Färm.**Soldaterna:**(Inträda, anförda af Färm, hälsa gladt åt höger och vänster,
 ställa sig i position och sjunga)*

Kring Finlands stolta tana
 Som trogen vakt vi stå!

Framåt på ärens bana
I täckrens spår vi gå!
Hvar plog vi glade smida
Till svärd för kraftfull hand,
Ty nu det gäller strida
För kung och fosterland!

Kring Finlands stolta fam
Som trogen vakt vi stå,
Och blöda ar vår vana
Och segra likaså!
Må kriget åt oss bädda
Vår graf på hemmets strand,
Blott friheten vi rädda
Åt älskadt fosterland!

Adrian:

Vi hälsa Er, soldater,
Välkomna till oss här! . . .
Pokaler hit!

(Pokaler kringbärns åt soldaterna.)

Erik:

(afsidet till soldaterna)

Kamrater,
Just han den skurken är!

Soldaterna:

Pokalen lät oss tömma,
Så länge strupen tål!
Vi alla sorger glömma,

När drufvans safter strömma,
Och dricka glädjens skål!

Och när vi muntert dricka
Af vin ett rågadt mål,
Vi dristigt kring oss blicka,
Och hvar vi se en flicka,
Vi dricka hennes skål!

Färm:

Ja, skål, I tärnor små!
I dagens strid,
I nattens frid
Blott Er vi tänka på!

(Soldaterna sprida sig bland de ofriga.)

Adrian:

En mynter fyr du tyckes mig!

Färm:

Ja, det kan jag försäkra dig,
Att hur jag lever, tills ja dör,
Jag alltid är vid godt humör!

Visa *).

En slant och en riksdaler
I går min kassa var:

* Orden delvis ur en gammal soldatvisa.

Riksdalern den fick krogen,
Men slanten har jag kvar!

Skänkflickan och värdinnan
De ropo båda „ack!“
Den ena, då hon såg mig,
Den andra, då jag drack!

Och fast jag nu i flickan
Har blott en enda slant,
Jag är så glad i lägen
Och står nog på min kant!

Erik:

(till Färrn)

Färrn, ställ så till att ensam här
En stund jag blir med flickan där!

Färrn:

Vi längta i vårt sinne,
Godt folk, att få en dans!
På stugans golv därinne
Skall dansen gå med glaus:
Dit in altså,
I flickor små —
Snart misten I er saus!

Kören:

Ja låt oss dansen träda,
Och det med pomp och ståt!

Adrian:

(till Ann Mari):

Vi gå ock in, vi båda!

Ann Mari:

(läsgår sig från Adrian)

Jag kommer efteråt!

*(Alla utom Ann Mari och Erik gå in i boningshuset —
Adrian sampråkande med Martho.)*

Scen 8.

Ann Mari och Erik.

Ann Mari:

Sällsamme främling, säg mig, hvem du är!
Du är ej den, du ger dig ut att vara!
Är det ej sant?

Erik:

Jag vill Er gärna svara:

*Men ach, blott en vandrande ungersven,
Och så fattig och ringa han är!
Men rosen den jagra han minnes ännu,
Dess bild i sitt hjärta han bär!*

Ann Mari:

(faller Erik om halsen)

Erik, Erik, det är du!

Erik:

(stjuter henne ifrån sig med baktassar (svärlämden))

Ja, Erik är mitt namn,
 Men hvem är du,
 Som flyger i min famn?
 Jag dig ej kanner!
 Densamme än i dag
 Jag är sou då,
 När Ann Mari och jag
 Än voro vänner! —
 Men hon, som var mig kär,
 För mig är död,
 Och släckt för alltid är
 Min kärleksglöd!

Ann Mari:

O Erik, säg ej så,
 Du älskade, du kära!

Erik:

Gå, falska tärna, gå!
 Jag tål dig mig ej nära!
 Gå till din hjärtanskar,
 Som väntar dig därinne,
 Och låt mig stanna här
 Med hatet i mitt sinne!

Ann Mari:

O, hör mig, Erik, hör!
 Du orättvis ou är!

Ty han, som mit du menar,
 Är ej min hjärtanskar!
 Jag hatar honom, jag —
 Det vet du nog så väl —
 Så högt som dig jag älskar
 Ur djupet af min själ! —
 Tro mig, jag har ej felat
 Och svek hos mig ej följat:
 Min egen moder velat
 Mig tvinga att bli hans!
 Du funnit — så man sade —
 Din död på ärans fält,
 Där modigt du dig bade
 I främsta ledet stält!
 Men Gud ske lof och ära,
 Du lefver, lefver än!
 Och du är här min kära,
 Min egen hjärtevän! —
 Du kom i rätta stunden,
 Du än mig rädda kan
 Ifrån att blifva bunden
 Vid denne usle man!

(Härunder har Erik tagit kaskan på sig.)

Erik:

Stå vakt mot lögnens makt:
 Säg sanning, Ann Mari!

Ann Mari:

Hvart ord, som här jag sagt,
 Fins endast sanning i!

Erik:

(ser Ann Mari i öynen)

O, låt mig se! — Ack nej,
Den blicken ljuger ej! —
Mitt tvifvel från mig vikit:
Du håller än mig kär!
Du har mig icke svikit,
Min trogna brud du är!

Båda:

O hvilken glädje, hvilken lycka
Att vid din sida stå igen!
Hvad sällhet att igen få trycka
Intill sitt bröst sitt hjärtas vän!
Väl onda makter ville skilja
För alltid från hvarann oss två,
Men det var dock Allfaders vilja,
Att vi hvarandra skulle få!

Erik:

När snart igen jag drar i striden
För kung och fosterland, jag vet . . .

Ann Mari:

Du vet, att jag då under tiden
Dig vänta skall med trofasthet! —
När hämnar du mig, Erik, åter?

Erik:

Ben om en stund vår rast är all,
Och då framåt det bära skall! —
Men du ju ej däröfver gråter!

Ann Mari:

Jag gråter ej. — Men när du gått,
De åter efter gammal vana
Mig plåga jämt!

Erik:

Sörj ej, din lott
Är sällare, än du kan ana! — —
De komma där!

Scen 9.

*De förra, Adrian och Martha. — Något
senare Kören och soldaterna med Färm.*

Adrian:

(utträdande jämt Martha ur boningshuset)

Hvad sade jag! Han står hos henne där!

Martha:

Än sen! Är det väl han som råder här!

Kvartett:

Ann Mari: { Nu är den stunden inne.
Då det skall afgjordt bli.
Om nånsin i sitt sime
Mer glädes Ann Mari!

Martha: { Nu är den stunden inne,
Då allt skall afgjort bli:
Då mer ej egensinne
Det fins hos Ann Mari!

Erik: { Nu är den stunden inne,
Då han skall störtad bli
Med djäfvun i sitt sinne,
Och fri är Ann Mari!

Adrian: { Nu är den stunden inne,
Då allt skall afgjort bli:
Jag frejdas i mitt sinne,
Ty min är Ann Mari!

Adrian:

Du kommit, Erik, du också
Att önska lycka åt oss två,
Åt Ann Mari och mig!

Erik:

Att önska lycka hit i slag
Jag kom, men dock lyckönskar jag
Blott Ann Mari, ej dig!

Adrian:

Jasa, och kan jag våga
I ädmjukhet här fråga,
Hvarför ej jag är värd
En sådan hyllningsgård?

Erik:

Därför, att du din usling är —
Godt folk, hör hvad jag säger här! —
En skurk, en landsförrädare!

Adrian:

Häll munnen, fräcke snadare!

Erik:

Se se, hur blek den skurken plötsligt blei,
När min beskyllning ljöd uti hans öra!
Bänd honom väl! Han får ej fri sig göra!

(Sollätarna bända Adrian.)

Och Färn, läs ordern upp, så få de höra,
Hvad han är värd, den „rike Adrian“!

Färn:

(Läser ut ett papper och uppläser bänkårsordern.)

„Arrendatorn Adrian Persson i Sjövik fast-
tages för att inför krigsrätt stånda ansvar för
det att han, såsom af uppsnuppade bref fram-
går, lämnat viktiga meddelanden åt fienden.

von Döbeln
general.“

Kören:

En landsföredare! —
Förbannad må vara
Den lott du skall få!

Förbannad ock marken
Din fot trampar på!
Förbannad den kvinna,
Som lifvet dig gaf!
Förbannad din vagga,
Förbannad din graf!

Ann Mari:

*(Cyklar till sig Eriks svärd, som han vill sätta i Adrians
höret, men hindras återigen af Erik)*

Ett lif, det uslaste, som fanns,
Må nu med oss här släckas!

Erik:

Håll upp! Med sådant blod, som häns,
Får ej det svärdet släckas! — —
Nu fören honom bort,
Han skall för krigsrätt ställas!
En dom så skarp som kort
Skall öfver honom tillas!

Adrian:

Ni mig förbannat; så det roar Er!
Men jag åt Er och allt ert pjollar ler!

(Skildraren med Adrian och återflykt af folket gå åt höger.)

Scen 10.

Ann Mari, Martha och Erik.

Ann Mari:

Och åt en sådan man du velat,
Min moder, ge ditt eget kött och blod!

Martha:

Ja, väl jag inser nu, hur jag har felat! —
Men jag, jag trodde, att han var så god!
Och endast på din lycka har jag tänkt. — —
Förlåten, minna barn, att Er jag kränkt!

Ann Mari och Erik:

Det skall förlåtet bli,
Ty kärlek allt förlåter!
All sorg är nu förbi:
Mot oss ler lyckan åter!

Martha:

Må Gud, som leder alla mänskooten,
Uti sin nåd välsigna ert förband!

(Ann Mari och Erik knäböja för henne)

Hvarandra älsken troget intill döden!
Det är er lefnadslyckas bästa grund!

(En strålstrompet bär in på afstånd)

Erik:

Hör stridstrumpeten skallar,
Vår rastetid var kort!
Mig fosterlandet kallar
Ifrån din sida bort.
Dock smärta åt mitt sinne
Skilsmessans stund ej ger:
Du vörda skall mitt minne,
Om ej jag kommer mer!

Ann Mari och Erik:

Jag (du) vörda skall ditt (mitt) minne,
Om ej du (jag) kommer mer!

Erik:

I stridens vilda hvimmel
Jag tänka skall på dig!
Ren här på jord en himmel
Du ljufva, skänker mig!
Din kärlek mig bedårar,
Du hälften af min själ!
Vi skiljas utan tårar;
Farväl, farväl, farväl!

Ann Mari och Erik:

Vi skiljas utan tårar;
Farväl, farväl, farväl!

(Afskedssammaningar. Erik går åt höger.)

Scen II.

*Ann Mari och Martha. Senare Karin och
Köven.*

Martha:

I skildens utan tårar;
Men tast ej ögat gret.
Så gretö edra hjärtan;
Ty tung är afskedssmärtan.
Af tröst den icke vet!

Ann Mari:

(Viso i folkton)

Visst här jag uti hjärtat
En sorg så tung och stor;
Visst har det djupt mig smärtat,
När vännen från mig for!

Dock vill jag icke gråta,
Ty hoppet säger så:
De trogna vänner sata
Hvarann en skada få!

Och faller han i strider
För kung och fosterland;
Och aldrig mer i tiden
Han trycka skall min hand!

Jag utan bitter smärta
Tar mot, livd ödet bjöd,
När han, som fick mitt hjärta,
Fått dö en hjältes död!

Karin:

Af en soldat jag höra fick,
 Att ren om några ögonblick
 Krigshären, som sig satt i gång
 Med glad musik och munter sång,
 Fortsätter marschen här förbi! — — —
 Hur är det med dig, Ann Mari?

Ann Mari:

(faller Karin om halsen)

Ack, kära Karin, jag är häus!

Martha:

Ej lyckligare föstmo fates!

Kören:

Ja, Ann Mari, hon blef ändå
 I dag en lycklig brud!
 Gud gifve det att snart hon må
 Se kladd i bröllopskrud!

Ann Mari:

På mig, på oss vi än ej skola tänka,
 När Finlands söner kämpa för sitt land!
 Att dem en tacksam tanke må vi skänka,
 Och bedja hedrens gud i nåder länka
 Allt till det bästa med sin allmåtts hand!

(Alla böja knä.)

Kör:

(a capella)

Evige gud, du som lifvet och döden
 Håller uti din allsmåktige hand!
 Dig vi tillbedja: i motgången, nöden
 Skydda vårt älskade fädernesland!
 Hör oss, o evige, evige gud!

*När kören slutat, lämnas de första svaga tonerna af „Björneborgarnes marsch“; alla stiga upp under utrop: „de komma! de komma!“ och ställa sig uti en för-
 läggande låg. Tonerna växa i styrka och snart lågar
 krigshärens öfver scenen, bakom fondtaketen. Först går
 musiken, så kommer general von Döbeln, ridande på en
 brun häst, och efter honom följa krigarna till fots. Bland
 dessa befinner sig å en framträdande plats Erik; öfven
 Adrian, lunden och borskod af två soldater, är med i låget.
 Döbeln saluterar med sin värja och folket lemnar. När
 Erik lågar förlä, hälsar han tånerligt på Ann Mari, som
 upprörd besvarar hälsningen. När låget är slut, faller Ann
 Mari på knä och förblir i denna ställning med hopknippta
 händer och blicken uppåt riktad, till*

Ridån går ned.

